

עפ"ג 40674/11 - עבד אל קאדר עלי מחמד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

01 פברואר 2018

עפ"ג 40674-11-17 עבד עלי נ' פרקליטות מחוז חיפה - פליי'

לפני הרכב כבוד השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

בティנה טאובר

תמר נאות פרי

המערער

עבד אל קאדר עלי מחמד
עו"י ב"כ עו"דعادל ביראת

נגד

המשיבה

עירייה פרקליטות פלילתית מחוז חיפה

פסק דין

השופטת בティנה טאובר:

מבוא

1. בפנינו ערעור הנאשם (להלן: "המערער") על גזר דיןו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה, כב' השופטת רונה פרסון, שניתן ביום 27/10/17 בתיק גמ"ר 207-13-03 (להלן: "בית משפט קמא"). הערעור הופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער, וכן הקנס שהושת עליו לאחר הרשעתו, בעבירות גרם מוות ברשלנות בנהיגה ובעבירת תעבורה נלויה.

2. بد בבד עם הגשת הودעת הערעור הגיע המערער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שנגזר עליו. בקשה זו הועבירה לתגובה המשיבה אשר הסכימה לעיכוב הביצוע המבוקש. לפיכך, הורה בית המשפט בהחלטה מיום 17/11/09 על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד להכרעה בערעור.

עובדות כתוב האישום וההיליך בבית משפט קמא

3. מעובדות כתוב האישום שהוגש כנגד המערער ביום 03/06/12 הגיע המערער כשהוא נוהג ברכב מסווג אחד בסוג ניסן (להלן: "הרכב") לביתה של בתו בכפר מועאויה, והחנה את הרכב כ-30 מטר לפני ביתה, במקביל לקיר של בית עם החזית לכיוון מערב ויצא מהרכב.

עמוד 1

בשעה 19:50 ו/או בסמוך לכך, חזר המערער לרכב והבחן ילדים המשחקים בסמוך. המערער נכנס אל הרכב, הניע אותו, והחל בנסיעה לאחר מכן, תוך כדי סיבוב הרכב ימינה לכיוון מגרש חול שמאז בית. במהלך נסיעתו לאחר לכיוון המגרש, פגע המערער במכוניתו במנוחה, שהייתה בת שנה ו-10 חודשים. כתוצאה מהתאונה נגרם מוותה של הפעוטה וזאת כתוצאה משבר בגולגולת ופגיעה ראש קשה.

נתען כי התאונה ומות הפעוט נגרמו בנסיבות הרשלנית של המערער שבאה לידי ביטוי, בהניגה לאחר שלא תשומת לב לנעשה בדרך בכיוון נסיעתו של המערער; למרות שהמעערער היה מודע להימצאות ילדים בסביבה בה נהג, לא נעזר המערער במקוון שיכoon אותו בנסיעתו ויבדק אם הדרכ פנינה; נהג לאחר מכן ללא נקיטת אמצעים להבטיח שלא יפגע בהולכי רגלי ולא כפי שנרג סביר היה נהג בנסיבות העניין.

4. ביום 26/01/2016 ניתנה הכרעת הדין של בית משפט קמא ובמסגרתו הורשע המערער בעבירות המוחסנות לו בכתב האישום: גרים מות בrelsנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וסעיפים 40 ו-64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"); נסעה לאחר - עבירה על תקנה 45 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**").

5. בעקבות הרשעה ולביקשת באת כוח המערער הורה בית משפט קמא על הגשת תסקير שירות המבחן בעניינו של המערער.

6. במסגרת תסקיר שירות המבחן שהוגש לתיק בית משפט קמא בחודש ספטמבר 2017, סקרה קצינית המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של המערער. צוין, כי מדובר באדם בן 76, תושב הכפר מועוואיה, אב ל-13 ילדים בגדירם, אשר אחד מהם נפטר מודם לב חיותו בשנות ה-30 לחיו, המתפקידים מקבעת זקנה וועסוק בהתנדבות בבית הקברות בכפר מגורי. צוין, כי המערער הציג תיעוד רפואי ממנו עולה כי המערער סובל מחלת בעיות רפואיות, לרבות; בעיות לב, לחץ דם גבוה, פריצת דיסק וכי בשנת 2015 עבר ניתוח להחלפת מפרק ברך ימין.

ביחס להיסטוריה העבריתנית צינה קצינת המבחן כי לחובתו של המערער שלוש הרשעות קודמות, בין היתר, בגין ביצוע עבירות שוד מזון, גרים מות בכוונה תחיליה וקשר קשור לביצוע פשע, האחרונה בהן משנת 1981, בה נידון המערער ל-18 שנות מאסר בפועל. עוד צוין כי מתוך עיון בגלילון הרישום התעבורי, עולה כי המערער הוציא רישיון נהיגה בשנת 1971 ولو שתי הרשעות בתחום התעבורה, האחרונה מהן משנת 2014 בשל אי ציות לתמררו עצור.

קצינת המבחן צינה כי בעוד שבעברו הפגין המערער חוסר יציבות בהתנהגותו, חבר לאוכלוסייה שלית ועבריתנית, וניהל אורח חיים שלוי ועבריתני, שככל ריצוי עוני מاسر מהם שוחרר המערער בשנת 1993, הרי מאז שחרורו של המערער ממאסרו האחרון, שינה המערער את אורחות חייו, כעולה מהיעדר הרשעות ברישומו

הפלילי של המערער מאז שנת 1981 ואילך, ומماז מנהל המערער אורה חיים תקין ונורומטיבי בדרך כלל, הכלל התקראות לדת תורה שהמערער לוקח אחריות על חייו ועל תפקידי השונאים.

באשר לעבירות נשוא כתוב האישום ציינה קצינת המבחן, כי המערער הודה בחלק מעובדות כתוב האישום, אך לא הודה בחלקן בجرائم מוות ברשלנות, והתקשה לבחון את התנהלותו באירוע באופן ביקורתני, שכן עמדתו הייתה הגנתית. ציון כי המערער ביטה צער עמוק על מותה של הפעוטה, מסר כי לאחר האיווע נפל ארצה, פרץ בביי והתעלף. במהלך מפגשו עם קצינת המבחן הפגין המערער מצוקה רגשית קשה על רקע האירוע, שב המערער פרץ בביי, וניכר הקושי של המערער להכיל את תרומתו למותה של הפעוטה. לדברי קצינת המבחן ציון המערער כי הוא נמצא בקשר טוב עם הווי הפעוטה, וכי ביטוח הרכב של המערער שילם להווי הפעוטה פיצויים.

קצינת המבחן התרשמה כי המערער שואב כוחות ומענים לצרכיו הרגשיים מתוך אמונה ומתוך קיומם אורח חיים ذاتי. המערער שלל נזקקות טיפולית ואף שירות המבחן הינו בדיעה כי לא נרשמה אצל המערער נזקקות טיפולית כלשהי.

גזר דיןו של בית המשפט קמא

.7. ביום 17/10/19 גזר בית משפט קמא את דין של המערער. בית משפט קמא עמד במסגרת גזר הדין על הכללים המנחים שהותו בפסקה באשר לעונשה הרואה בעבירות של גרים מוות ברשלנות שכוללת ככל עונשי מאסר לרצוי בפועל אשר נועד להרטיע את ציבור הנוהגים מנהיגת רשלנית תוך הדגשת עקרון קדושת החיים.

בית משפט קמא הוסיף וכי בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אין בעלות משלך כבעבירות אחרות המЛОות בכונה פלילתית, בן בשל אופיה המיחודה של העבירה הנדונה, ובן בשל ביצועה השכיח גם על ידי אנשים נורומטיביים, ולפיכך אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

בית משפט קמא ציון כי מתחם העונשה ההולם בעבירה של גרים מוות ברשלנות בסיבות TICK זה נע בין 8 חודשים מאסר בפועל ועד 24 חודשים מאסר בפועל, פסילה בפועל של רישיון הנהיגה לתקופה שבין 8 ועד 15 שנים, עונשים צופי פני עתיד מרთיעים וכן קנס ופיצוי למשפחה המנוחה.

בית משפט קמא חזר ודחה את טענות המערער לאחריות מופחתת המבוססת על הטענה כי קיימים אשם תורם מצדם של הווי המנוחה אשר אפשרו לה לשחות בחוץ ללא השגחתם, ציון כי המערער היה מודע להימצאותם של ילדים משחקים במקום, אף ללא השגחת מבוגר, ובחר להסיע את רכבו לאחר, ללא כל הכוונה ונקליטת אמצעי זהירות המתחייבים מן הנסיבות בשטח ונסיבות המחוקק.

באשר לעברו הפלילי של המערער סבר בית משפט קמא כי זה אינו מכבד בנסיבות העניין. צוין כי המערער הורשע בעבירות פליליות חמורות, אך עולה מتسיקיר שירות המבחן, כי המערע שינה את אורחות חייו לאחר ששוחרר מן הכלא בשנת 1993 ומנהל אורח חיים נורטטיבי מזה שנות רבות.

בכל הנוגע להתרומות שירות המבחן לפיו התקשה המערער לקחת אחריות על מעשייו ומוותה של הפעוטה, ציין בית משפט קמא כי התרשם שהחרטה אותה הביע המערער על תוכאותיה הטרגיות של התאונה ועל הכאב והאובדן שנגרם למשפחה המנוחה הינה כנה ואמיתית.

לאחר מכן נפנה בית משפט קמא לסקירת השיקולים שהנחו אותו בגישה עונשו של המערער. בית משפט קמא ציין כי ניתן לניטבותו האישות והמשפחתיות של המערער, גילו ומעמדו הכלכלי והרפואי. יחד עם זאת, סבר בית משפט קמא כי אין מדובר בנסיבות אישיות חריגות ומיוחדות מצדיקות טריה מהHALCA הנווגת והנסיבות אף הן אין מצדיקות הימנעות מהטלת מאסר בפועל בגין סורג ובריח. עוד הדגיש בית משפט קמא כי שירות המבחן נמנע כאמור מהמליצה טיפולית בעניינו של המערער.

לענין רכיב הפסילה סבר בית משפט קמא כי יש להטיל על המערער פסילה ממושכת שיש בה כדי לבטא את חומרת הפגיעה ולהוקיע את הפגיעה בעיקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.

לאור כל האמור, ובהתחשב מכלול השיקולים שפורטו, הטיל בית משפט קמא על המערער את העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים; פסילה בפועל מלנהוג ו/או לקביל ו/או להחזק רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים ממועד שחרורו של המערער ממאסרו והוא מצטברת לכל פסילה אחרת אשר טרם רצתה או חושבה. עונש מאסר מותנה לתקופה של 12 חודשים שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירות של נהיגה בפסילה בגין לסייע 67 לפקודת התעבורה ו/או עבירה של גרים מתוות בנהיגה רשלנית. פסילת המערער מלקבל או מהחזק רישיון נהיגה לפחות 12 חודשים על תנאי לפחות של 3 שנים והתנאי הוא שהמערער יעבור אותה עבירה עלייה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה וירושע בגיןה, תוך התקופה האמורה או אחרת, פיצוי למשפחה המנוחה בסך של 10,000 ₪, קנס בסך של 5,000 ₪ אשר ישולם ב-10 תשלומים חדשים שווים ורצופים החל מיום 28/11/17 או 50 ימי מאסר תמורתו.

תמיצית טענות הצדדים

8. המערער טוען כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה עת הטיל עליו עונש של 10 חודשים מאסר לריצוי בפועל, ולא נתן משקל לנסיבות התאונה אשר אין ממציאות על רשלנות בדרגה גבוהה. נתען כי המנוחה הייתה בת 20 חודשים במועדה בכביש, ללא השגת הוריהם, כאשר המערער נסע מספר מטרים

בודדים לאחר תוך הסתייעות במראות הצדויות, ובהתעלם משטח מת מסוים, ונוכחותם של הילדים עובר לתאונה, הייתה בחזר ולא בכיבש בו ארעה התאונה.

בהתמך על שורה ארוכה של פסקי דין שנזכרו בהודעת העורע שהגיש המערער טען המערער כי העונש ההולם בנסיבות התקיק הינו בין 6 ל-12 חודשים מאסר, והמתחש שנקבע על ידי בית המשפט הינו מחמיר יתר על המידה.

עוד ובנוסף נטען על ידי המערער, כי בית משפט קמא לא נתן משקל משמעותי לנסיבות חייו, מצבו הבריאותי הקשה אשר פורט בהרחבה, לתרומתו המשמעותית של המערער להחליה וכן לעמדת בני משפטת המנוחה, המבקשים רחמים עבור המערער.

לעמדת המערער התאונה נגרמה כתוצאה מרשלנות ברף הנמור הנובעת מחוסר תשומת לב רגעית וכשהמדובר באדם בן 77 מצטצם במידה ניכרת משקל השיקול הרטטני בקביעת רמת העונשה, עוד ובנוסף נטען, כי יש לתת את הדעת גם לחלו' הזמן שעבר ממועד ביצוע העבירות ועד למtan גזר הדין.

יצוין כי בדין שהתקיים בפניו ביום 21/12/2019 הבהיר בא כוח המערער כי המערער חוזר בו מין העורר בכל הנוגע לרכיב הקנס וביקש להקל בעונשו, על דרך ביטול עונש המאסר בפועל שנגזר.

9. המשיבה סקרה מנגד כי דין העורר להיחות ובעניין זה סמכה המשיבה את ידה על גזר דין של בית משפט קמא.

לטענת המשיבה, מידת הרשלנות של המערער באירוע התאונה הייתה גבוהה, שכן המערער נסע לאחר מכן מודע לנוכחותם של ילדים בקרבת מקום, כאשר שדה הראייה שלו מוגבל, והוא מודע לכל אלה, וכאשר בנסיבות אלה חלה עליו חובה זהירות מוגברת.

עוד צינה המשיבה, כי המדיניות הרαιיה היא הטלת עונשי מאסר בפועל ויש להחילה ביחיד ביחס בנסיבות המקירה, על רגע רשלנותו הגבוהה של המערער, בהיעדר נסיבות חריגות ולאחר שהמערער כמצוין על ידי שירות המבחן סירב לקחת אחריות על מעשיו ועל תוצאות התאונה.

לבסוף טענה המשיבה כי אין מקום לזקוף לזכותו של המערער את פרק הזמן שהלך מאז אירוע התאונה ועד מתן גזר הדין, שכן האחריות לעיכוב בירור ההליך רובצת בעיקר לפתחו של המערער.

10. בתאריך 18/01/2019 ולאחר שנשקלו כל הנתונים שעמדו בפניו, הובחר לצדים שלא גובשה כל עמדה

מצדנו, הורינו לממוננה על עבודות השירות להגיש לעיונו חוות דעת שתבחן את אפשרות העסקתו של המערער בעבודות שירות. בתאריך 22/01/18 התקבלה הودעת הממוננה על עבודות שירות כי המערער כשיר לבצע עבודות שירות במגבלות.

דין והכרעה

11. הערעור שבפנינו מופנה כאמור כנגד חומרת עונש המאסר בפועל בן 10 חודשים שנגזר על המערער לאחר הרשותו בעבירות גرم מוות ברשלנות ובעירה תעבורה נוספת בעקבות תאונות דרכים בה היה מעורב המערער בעיטה נגדו באיבם חייה של פעטה.

12. לא אחת נקבע על ידו בית המשפט העליון כי העונש הראו למי שגרם למוות של אדם ברשלנות שבנהיגה, הוא מאסר לריצוי בפועל וכי קדושת החיים והצורך להילחם בתאונות הדרכים מחיברים עונישה חממירה ומרתיעה גם כאשר עסקן באנשים נורמטיביים שכן מן המפורסמות הוא, שלא אחת אנשים נורטטיביים מוצאים עצם מעורבים בתאונות דרכים קטלניות. ראו לעניין זה דברים שנקבעו בע"פ 1920/14 מדינת ישראל נ' אבירם [הורסם בנבו] (26/04/15):

"בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בעונייה על מנת להילחם ברגע תאונות הדרכים בכלל ובאליה הקטלניות בפרט ... נקיית יד קשה נגד עבריini תנואה שגרמו בנסיבות הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם באותם המקרים אשר בהם מדובר בנאים נורטטיביים שהעולם העבריini זר להם ואשר מطبع הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר אחורי סורג וברית. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לעונייה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעידף את הצורך להעיר לציבור מסר ברור ומרთיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת העונייה הרואיה" (ראו, ע"פ 5787/04 שחادة נ' מדינת ישראל [הורסם בנבו] (8.9.2004)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חוות הנאשם שגרם לתאונת הדרכים הקטלנית, ניצבים נגעי הקטל בדרכים שחיהם נגדו וכן בני משפחתם שחיהם השתוון ולא ישובו עוד לעולם להיות כשיין. המימדים המדיאגים של הקטל בדרכים, מחיברים על כן הטלת עונייה מרתיעה גם כאשר הנהג הפגוע נihil אורח חיים נורטיבי טרם קרות התאונה".

על דברים אלה חזר בית המשפט העליון לאחרונה ברע"פ 9909/17 מאיר דרישי נ' מדינת ישראל (01/01/18); ע"פ 4880/17 אלקס אולג קוסה נ' מדינת ישראל (21/06/17), תוך שאישר את מדיניות העונייה המחייבת בכל הנוגע לנאים שהורשו בעבירות של גرم מוות ברשלנות בתאונות דרכים קטלניות.

ראה בוסף:

רע"פ 5112/16 כהן נ' מדינת ישראל (16/07/04)

ע"פ 6358 מחמוד קבאה נ' מדינת ישראל (11/03/24);

ע"פ 6755 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל (09/11/16).

13. עוד נקבע על ידי בית המשפט העליון כי חריגה מן הכלל האמור לפיו ישתו עונשי מאסר לריצוי בפועל, תעשה רק במקרים חריגים וווצאי דופן, בהן מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר לאחרורי סORG וברית. ראה: רע"פ 548/05 מאירה לוין נ' מדינת ישראל (19/01/06).

14. בעניינו, התאונה גרמה לגדיית חייה של הפעוטה. עם זאת, ומבליל להקל בתוצאה הטרגית ולהשלכותיה על כל הסובבים, בהתחשב מכלול הנسبות וביחוד בנסיבות האישיות של המערער, גילו ומצבו הבריאותי, סבורני כי עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער אין בו כדי להשיג את תכלית הענישה, וסבירני כי זהו אחד המקרים חריגים בהם ראוי לתת לנسبותיו האישיות של הפרט, משקל משמעותו מזה שניתן להן על ידי בית משפט קמא, ובאופן שמצויד את התערבותה ערכאת הערעור.

15. נסיבות המקרא הטרגטי הובאו בהרחבה בהכרעת דין של בית משפט קמא וועלם גם ממקרה עובדות כתוב האישום כפי שפורטו לעיל. אין ספק, כפי שקבע בית משפט קמא, כי נהיגתו הרשלנית של המערער הביאה לתוצאה הטרגית של גדיית חי המנוח וכי היה מקום להרשו בדין ולהשת עליון עונש. עם זאת, נראה כי התנהגותו של המערער נבעה מרשלנות רגעית, או אי תשומת לב רגעית בעטים לא צפה המערער את נוכחותה של הפעוטה אחורי רכבו בנתיב נסיעתו, תוך שנסע לאחור מטרים בלבדים בלבד. אף שמדובר ברשלנות במדד גובה, אין מדובר ברף כה גבוה של רשלנות, המחייב מאסר אחורי סORG וברית, יהו הנسبות האישיות של המערער אשר יהיו, אף שתוצאהה של התאונה הינה טראגית וחמורה מאיי כמותה. ניתן כי במקרים דומים של גرم מותות ברשלנות בתאונות דרכים נמנע בית משפט העליון מלhaltail על הנהג עונש של מאסר בפועל והסתפק בעבודות שירות ובעונשים נלוויים.

ראו: רע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 613; רע"פ 4732/02 ענת سورפין (לביא) נ' מדינת ישראל (25/11/02). ראו בהקשר זה גם דבריהם שהעיר חברי סגן הנשיא (כתוארו אז) השופט ד"ר רון שפירא בע"פ (ח') 13-04-41013 מיכל כרמון נ' מדינת ישראל, (דבריהם המוסכמים גם עלי):

"הערתי הראשונה היא כי לטעמי בעבירות של רשלנות, גם כשתווצאתן חמורה, יש לצמצם בשימוש בעונש המאסר, עונש שיש לשמרנו לנאים בעלי דפוסי התנהגות עבריים מובהקים. لكن סבור אני כי בעבירות רשלנות כליל, יש לגוזר עונשי מאסר במקרים בהם מדובר בנאים

בעל עבר פלילי, או במקרים של רשלנות חמורה, או במקרים בהן הייתה הרשלנות על רקע של ניסיון להעצים רוח ככליל...>.

במקרה בו ניצבת בפנינו נאשמה שלא עבר פלילי שרשנותה באהה לידי ביטוי בטיעות של שיקול דעת שימושה כהרף עין סבור אזי יש לצמצם את השימוש בעונש המאסר, שכן לו תכילת של ממש ופגיעה בנאשם אינה מידתית ביחס לטעלת החברתית שבפניו.

העرتתי השנייה מתייחסת לרכיב "הרעתת הربים" שבמסגרת הנתונם הנשקלים לעניין ענישה. חברתי עמדה על הקושי שביחסו מונח זה והחלתו בכל מקרה ומקרה, ובמיוחד במקרה שבפניו. שותף אני להערכותה. בכל מקרה נראה כי בעבורות תעבורה, לרבות אלו שתוצאתן קטלנית, דזוקא פסילת רישון נהיגה לתקופה ממושכת תשיג את תכליות הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני הנהג הרשלן והן בדרך של הרעתת הربים מפני נהיגה רשלנית".

16. במקרה הנדון, אין ספק כי התאוננה הייתה טראומטית ביותר עבור המערער והשפיעה רבות על אורח חייו של המערער. שירות המבחן אמין ציין בתסجيل כי המערער התקשה לבחון את התנהלותו באירוע באופן ביקורת, שכן עדמו היה הגנתית, ואולם הן שירות המבחן והן בית משפט קמא התרשםו כי המערער ביטה צער עמוק על מותה של הפעוטה, וחש חרטה عمוקה בגין גרים מותה של הפעוטה והסלב שהוסב לבני משפחתה. זאת ועוד, בדיון שהתקיים בפנינו ביום 17/12/22 הוגש מכתבו של אביה של הפעוטה, ממנו עולה כי הן האב והן האם מבקשים מבית המשפט להתחשב במערער נכון גילו ומחלוותיו, העובדה שהמדובר באירוע לא מכון שארע לפני מספר שנים, והעובדה שהמערער הגיע לבית הורי המנוחה, לעיתים תכופות וmbiyut כאב וחרטה על המעשה.

17. הבעת חרטה העמוקה והכנה, עדמת משפחת המנוחה, בצוירוף מכלול השיקולים לקולא שנמננו גם על ידי בית משפט קמא, לרבות, היעדר עבר תעבורתי משמעותי מצדיו של המערער; התרחקות ארוכת שנים מן העולם היהודי, הקשר המחייב שמקיים המערער עם משפחת המנוחה; תרומתו של המערער לקהילה יכולה/MMC מבכתח אבי המנוחה, ובעיקר בהתחשב בגילו ובמצבו הבריאותי של המערער, כפי שהוא משתקף במסמכים הרפואיים שצורפו להודעתה הערעור, וכן חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה ועד היום, מצדייקים לטעמי, ובניגוד לעמדת בית משפט קמא חריגה ממתחם העונש ההולם שנקבע, באופן שיאפשר לערער לרצות את עונשו בעבודות שירות. אוסף ואציג כי לנוכח העובדה שבית משפט קמא גזר על המערער לצד עונש המאסר הקצר פסילת רישון נהיגה ממושכת בת 10 שנים, תושג גם תכילת הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני נהג רשלן והן בדרך של הרעתת הربים.

18. לאור כל האמור, אציג לחבריי להרכיב לקבל את הערעור ולהפחית את עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער ל-6 חודשים אשר ירצו בעבודות שירות לאחר שהמונה על עבודות שירות אישר כי המערער כשיר לבצע עבודות שירות, אף קבוע עבورو מקום עבודתה. יתר רכיבי גזר דין של בית משפט קמא יוותרו על כנמ בשינוי אחד לפיו מניין תקופת התנאי שנקבעה לעונשי הפסילה על תנאי והמאסר על תנאי יחול ממועד מתן פסק דין זה. כן אציג לחבריי להאריך את המועד לתשלום הקנס ובאופן זה ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורכזפים החל מיום 18/03/01.

אני מסכימים.

אין לי אלא לחזור על עמדתי, אותה הבעתי בשורה של פסק דין, כי במקרים של גרים מות ברשנות יש מקום לצמצם את השימוש בהם לאותם מקרים של רשנות חמורה. אגדיש כי סבור אני שבמקרה הנוכחי שבפניו דרגת הרשנות שיש ליחס למערער היא במידה הגבואה, זאת לאחר והמערער היה מודע לכך שלילדים משחקים באיזור הרכב ומכאן שהוא עליון לנוקוט במשנה זהירות, ואולם לא בדרגת החומרה המחייבת גזירת עונש של מאסר במתן כליהה. בנוסף סבור אני כי נסיבותו האישיות של המערער מצדיקות קביעת מתחם ענישה המאפשר גזירת עונש שאינו כולל מאסר ובנוסף ולחילופין, חריגה ממתחם העונש ההולם.

חברתי, השופט טאובר, צינה את נתנו האישים של המערער, לרבות גילו, מצב בריאותו ועbero הפלילי, וכן נתונים הקשורים לתפקידו לאחר ביצוע העבירה, לרבות חרטתו וכן את עמדת משפחתו בעבירה. סבור אני כי כל אלו הם נתונים המצדיקים, בנסיבות העניין, חריגה לקולה וקביעת מתחם עונש ההולם המאפשר ריצו של מאסר בעבודות שירות. סבור אני כי במקרה זה מתקיימות הנسبות המתאימות להוראות סעיף 40 ט' + 40א(1)+(4)+(6) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") המאפשרות קביעת מתחם עונש הולם וגזרת עונש מתאים שאינו כולל ריצו של מאסר בפועל, וה מביא בחשבון גם את עמדת הנפגע.

אוסיף עוד כי העובדה שנאשם/מערער אשר היה ש��ע בעבר עד צוואר בעולם העברייני הצליח להתנתק ממנו למשך תקופה של 19 שנים עד למועד התאונת הקטלנית, ובהמשך עד היום, והוא מנהל אורח חיים תקין ללא מעורבות בפלילים מזה כ 25 שנים, כל אלו מצבעים כי מדובר באדם שמחד הוכיח שימוש סıcı לשיקום ומהצד الآخر ראוי למנוע ממנו חזרה אל כתלי הכלא, הлик אשר בנסיבות האישים קיים חשש שימושו המשוחך. בהקשר זה אין אלא להפנות לדוח הוועדה הציבורית לבחינות מדיניות הענישה והטיפול בעברינים (להלן: "דו"ח ועדת דורנر"). בנסיבות אלו סבור אני כי גם אם נאמר כי מתחם העונשי ההולם אינו מאפשר גזרת מאסר בעבודות שירות, ודעתו כאמור שונה, כי גם אז מתקיימים התנאים המפורטים בסעיף 40ד'(א) לחוק העונשין והמאפשרות חריגה ממתחם העונשי ההולם משיקולי שיקום.

אוסיף בהקשר זה, כי עיר אני לגישה האומרת כי רק התקoon הצפוי לחוק העונשין, בהתאם להצעת חוק שטרם אושרה, המאריך את תקופת המאסר בעבודות שירות לשעה חדשניים, עשוי להצדיק בחינה מחודשת של הלכת בית המשפט העליון ומדיניות התביעה בעבירות גرم מות ברשנות. זאת, על מנת לבחון אם יש בהארכת תקופת המאסר בעבודות שירות לתקופה של תשעה חדשניים כדי ליתן מענה הולם לעבירות רשנות וביחד לעבירות רשנות בהן קופדו חי אדם.

יש סברים גם כי התקoon הצפוי לחוק העונשין, בדרך של הרחבת התקופה לריצו עונש מאסר בעבודות שירות לתקופה של תשעה חדשניים, יאפשר לתביעה לשкол, במקרים המתאימים, אף אם חריגים, ובהתאם לנסיבות המקרה, היקף התופעה הרשנית, תוכאות מעשה הרשנות ובעיקר מידת הרשנות, העדפה של עונש מאסר בעבודות שירות על פני

עונש מאסר בפועל.

לגישם, המלצות דו"ח ועדת דורנר, לא נועדו לכואורה ליתן מענה לאוכלוסייה יהודית זו, שהיא במהותה אוכלוסייה נורמטיבית, ללא צרכים שיקומיים. נטען כי הרצינול העומד בבסיס המלצות הדו"ח הוא שיש למצוא חלופות עונשה ראויות לעבריים שקיים לבנייהם חשש שידרדרו לעולם הפשע לנוכח האפקט הקרימינוגני של המאסר. חשש זה אינו קיים ככל לגביו נאשימים שביצעו עבירות של גرم מוות בירושלים.

סביר אני כי מצדדי גישה זו אינם מבקרים מדו"ג בחול תשתת החודשים הוא זה המאפשר לתביעה לשקל חלופה עונשית למאסר בפועל במתokin כליה. לטעמי, המלצות ועדת דורנר ביחד עם הוראות חוק העונשין, כפי שתוקנו בתקון 113, ובמיוחד הוראות סעיף(א) לחוק העונשין, לא רק אפשרות אלא **חייבות** לשקל את מכלול שיקולי השיקום בכל מקרה ובכל עבירה, למעט במקרים "בעל חומרה יתרה", שגם אז ישקלו שיקום ואולם רק **"בנסיבות מיוחדות ונסיבות דופן"** (הוראות סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין). נראה כי אין חולק שעבירות גרים מוות בירושלים, לרבות המקרה שבפנינו, אין, מעצם הגדרת העבירה, מסוג המקרים שישוגו כבעל חומרה יתרה, כל זאת מבלי לגרוע מחומרת מעשה בו **קופדו חי אדם**.

עיר עוד בהקשר זה כי הגיעו לפיה לא קיים חשש שנאשימים שהורשו עבירות של גרים מוות בירושלים, והם אנשים נורמטיביים, ידרדרו לעולם הפשע לנוכח האפקט הקרימינוגני של המאסר היא גישה שספק בעניין אם מבוססת דיה במחקרים קרימינולוגיים וראוי שתבחן לעומקה.

במקרה שבפנינו סביר אני, כפי שבסברה חברתי, כי מתקיימים התנאים המצדיקים תוצאה עונשית שאינה כוללת עונש של מאסר בגין סורג ובריח. סביר אני כי זה גם במקרה שבו הרחיקת הנאשם מנהיגה למשך זמן ממושך, ובמקרה שבפנינו ובשים לב לגילו לצמיתות, הוא העונש המשמעותי והראוי ביותר, ביחד עם יתר אמצעי הענישה שנגזרו במקרה זה.

**רון שפירא, שופט
נשי**

ת. נאות-פרי, שופטת:

אני מסכימה לתוצאה אליה הגיעו חברי להרכבת.

הגדרה המדוייקת של רמת הרשלנות מטumo של המערער, דהיינו - אם חמורה היא, שמא "רק" בינהית, אינה הגדרה פשוטה כלל ועיקר. אני נוטה לדעה לפיה נסיעה לאחרו וגרימת תאונה תוך כדי כך הינה במדרג גבוה. לא פורטו בהכרעת הדיון קמא נתונים מדוייקים לגבי מהירות הנסיעה והMOVE עד הפגיעה, אם כי צוין ששدة הראייה היה מוגבל. לשיטתי, אין מדובר ברשנות ברף הנמוך, אף אם נמצאות ההנחה שככל הנתונים החסרים פועלם לזכות המערער.

עם זאת, אני מצטרפת לדברים שכתבה כב' השופטת טאובר, והعروתי של כב' השופט שפירא, הנשיא - לגבי היותו של מקרה זה חריג המצדיק שלא לשלוח את המערער לרצות עונש של מאסר בגין סורוג וברית, וזאת רק בשל גלו מצבו הרפואי.

תמר נאות פרי, שופטת

הוחלט כאמור בסעיף 18 לפסק דיןה של השופטת טאובר.

הערעור מתקיים במובן זה שיופחת עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער לתקופה של-6 חודשים מאסר אשר ירוצץ בעבודות שירות בהתאם לחוות דעתו של המmonoה על עבודות השירות.

המערער ירצה את עבודות השירות במע"ש שברחוב אלגزالאת אום אל פאחים, כמפורט בחוות דעת המmonoה על עבודות השירות. על המערער לאמת את עובודתו עם המפקח מטעם המmonoה, כלאי זינו מאיר, טל: 050-6279227. על המערער להתייצב לשם קליטתו לעבודות השירות ביום 18.3.21 עד השעה 09:00 במפקדת עבודות השירות, בימ"ר עמקים המצויה בתחום משטרת טבריה בכתבota דרך דרך ציונות 14 טבריה. טלפונים: 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099.

הסביר לערעור כי בסמכות המmonoה על עבודות השירות לשנות את מקום העבודה. עוד הבהיר לו כי אם יפר את הוראות המשiser או אל הוראות המmonoה על עבודות השירות, וכן אם יבצע עבירה נספפת כל שהיא בתקופת ריצוי עבודות השירות, כי אז ניתן יהיה להפיקע את עבודות השירות כך שהיא עליו לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתוך כליאה.

יתר רכיבי גזר דין של בית משפט קמा יותרו על כنم בשינוי אחד לפי מנתן תקופת התנאי שנקבעה לעונשי הפסילה על תנאי והמאסר על תנאי יחול ממועד מתן פסק דין זה.

עוד אנו מורים להאריך את המועד לתשלום הקנס ובאופן שהה ישולם ב-10 תשלום חדשים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01/03/18.

ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ח, 01 פברואר 2018, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

**בתינה טאובר,
שופטת**

**רון שפירא, נשיא
[אב"ד]**